

MÅLERIBRANSCHENS YRKESNÄMND

**Handledning för dig som deltar i
gymnasieskolans lokala programråd**

Vad är syftet med programrådet och vad är min roll?

Det lokala programrådet är ett forum där gymnasieskolan informerar om den utbildning som bedrivs och får möjligheten att föra en dialog med byggbranschens olika intressenter. Det lokala näringslivet får i sin tur en chans att påverka den utbildning som bedrivs och anpassa den till de behov som finns. Normalt deltar rektor, utbildningssamordnare på Bygg- och Anläggningsprogrammet, yrkeslärare och branschrepresentanter. Det är även vanligt att en eller flera elevrepresentanter finns med, något som Måleribranschens Yrkesnämnd tycker är viktigt för att få elevernas perspektiv på utbildningens innehåll och kvalitet. Det är även positivt om skolan kan få en lokalpolitiker som ansvarar för utbildningsfrågor att delta i programrådet. Då kan skolans och branschernas budskap nå rätt mottagare direkt och det blir lättare att fatta beslut som påverkar skolans ekonomi.

Parternas representanter ska bevaka branschens intressen och arbeta för att skolan följer de riktlinjer som satts upp, se nedan. Tillsammans parternas representanter fungera som ett bollplank och ett stöd för yrkeslärare och rektor i utbildningen samt utgöra en länk mellan skola och MYN.

De flesta skolor vill gärna diskutera och få stöd för idéer och planer inför kommande moment i utbildningen och kommande läsår, det är därför viktigt att representanter vid programråden är väl insatta i Måleribranschens Yrkesnämnd och branschens avsikt med skolutbildningen. Dessa avser vi beskriva med denna handledning.

Hur många målerielever ska utbildas?

MYN ser positivt på att det utbildas nya målare. Vi strävar alltid efter en bra och öppen dialog mellan måleribranschen och de skolor som anordnar måleriutbildning. Det är dock viktigt att understryka att vi inte längre gör några regelbundna prognoser avseende behovet av nya målare. Det är MYN:s uppfattning att det åligger utbildningsanordnaren, dvs. skolan, att analysera behovet av nya målare i regionen innan måleriutbildning erbjuds. MYN erbjuder sig istället att fungera som kontaktyta för skolorna för att kunna ge måleribranschens syn på ovan nämnda behov.

Numera sätter vi inga hinder för skolor att erbjuda måleriutbildning och branschen är medveten om att ett visst överintag av elever kommer att förekomma. Vi ska dock vara tydliga med de krav som måleribranschen ställer på utbildningsanordnare som erbjuder måleriutbildning:

Vilka bestämmelser har MYN för skolor som vill utbilda målare?

För att säkerställa att elever på Bygg- och Anläggningsprogrammet får en adekvat utbildning och har en rimlig möjlighet till lärlingsanställning efter avslutad utbildning på skolan förutsätter vi att skolan som anordnar måleriutbildning har säkerställt följande:

1. Skola som utbildar målare följer av Skolverket fastställd utbildningsplan för Bygg- och Anläggningsprogrammet, inriktning måleri.
2. Yrkeslärare som ansvarar för utbildningen av eleverna har avlagt för måleriyrket fastställd examen, dvs. gesällprov, med godkänt resultat.
3. Yrkeslärare som ansvarar för utbildningen av eleverna är behörig med yrkeslärarexamen. Måleribranschen accepterar tillfälligt lärare som befinner sig i en process att komplettera sin pedagogiska kom-

petens. Denna process ska vara påbörjad innan elever tas in på måleriutbildningen.

4. Skolan ska kunna erbjuda praktikplatser för samtliga målarelever.
5. Praktikplatser som erbjuds eleverna ska ha tecknat kollektivavtal för måleriyrket.
6. Skolan ska erbjuda lokaler som är adekvata för utbildningen. Detaljer kring lokalernas utformning kan fås genom MYN:s försorg.

MYN förutsätter att skolan använder de av Skolverket fastställda styrdokument som styr innehåll i och genomförande av måleriutbildning.

Det åligger skolan att följa upp och dokumentera elevernas utbildning enligt Skolverkets och MYN:s bestämmelser.

Arbetsförlagt lärande - APL

Under utbildningstiden ska elever som läser ett skolförlagt program erbjudas 15 veckors praktik på ett måleriföretag. Det finns inga styrningar från MYN när denna praktik förläggs, utan detta sker i samråd mellan skola och praktikföretag. I syfte att eleverna ska få en positiv bild av branschen, med rätt budskap och värderingar, anser MYN att det är ett krav att måleriföretag som utbildar elever under APL har tecknat kollektivavtal för måleriyrket.

Skolan har en skyldighet, enligt Skolförordningen, att säkerställa att praktikplatser kan erbjudas till samtliga elever på Byggprogrammet, inriktning måleri. Om så inte är fallet får utbildning inte genomföras. Skolan ska också genomföra handledarutbildningar för personal på måleriföretagen som ska ansvara för utbildningen av dess elever under praktikperioderna.

Elever som genomgår gymnasial lärlingsutbildning genomför hälften av sin gymnasieutbildning i form av praktik hos ett måleriföretag. Det är viktigt att komma ihåg att såväl målsättningar som kursplan är

den samma för denna kategori av elever som för elever som genomgår skolförlagt program. Att skolan följer upp eleverna under tiden de är hos praktikföretaget är minst lika viktigt för denna elevkategori som för övriga elever eftersom praktikperioden är så lång. Det åligger skolan att ta fram en tydlig plan för den utbildning som bedrivs hos praktikföretaget och att informera företaget om vad som förväntas av dem.

Ska det utgå någon ersättning mellan skola och företag?

MYN har inga synpunkter på om skola ersätter företag för utbildningsinsatser de bedriver. Det är en sak mellan respektive skola och företag som erbjuder en praktikplats. Det är dock av vikt att eventuell ersättning syftar till att förbättra utbildningen, t ex för att frigöra handledartid, kompensera för handledarutbildning etc. Företag ska enligt MYN:s åsikt aldrig stå för kostnader som åligger utbildningsanordnare att stå för. Exempel på sådana kostnader är:

- Verktyg, kläder, och utrustning för elever
- Material som ingår i den skolförlagda utbildningen
- Lunch för elever
- Transporter i samband med praktik utöver den som erbjuds anställda

Måleribranschen menar att det inte ska finnas några kontrakt där måleriföretag ersätter skola för tid då elev tjänstgör vid företaget. Skolan är en statligt finansierad verksamhet. Respektive skola har ett ansvar att budgetera för de kostnader som såväl utbildning som aktuellt elevantal innebär.

Verktyg

Skola som bedriver måleriutbildning har ett ansvar att förse elever med ändamålsenliga verktyg och utrustning, t ex skyddskläder. MYN har under 2012 fastställt en ny verktygslista som styr innehållet i lärlingarnas verktygslådor. Det är MYN:s uppfattning att skolan ska erbjuda samma utrustning under utbildningstiden.

Verktygslådor som används under utbildningstiden i gymnasieskolan eller vid vuxenutbildning är utbildningsanordnarens egendom. När eleven får sin första lärlingsanställning hos ett måleriföretag ansvarar företaget för att, i enlighet med utbildningsavtalet, förse sin lärling med en fullständig verktygsutrustning. Företaget kan sedan söka ersättning för del av kostnaden hos MYN.

Vem sätter betyg och vilka betygskrav gäller?

Det är viktigt att komma ihåg att skolan ansvarar för innehåll i utbildningen och att mäta om eleverna nått examensmålen under gymnasietiden. Det är alltid skolan som ansvarar för betygssättning. Skolan bör göra detta i dialog med måleriföretaget där eleven gjort sin praktik, men MYN vill understryka att det är skolans ansvar att dokumentera och vidimera genomförd utbildning.

Det är MYN:s uppfattning att betyg i karaktärsämnen på måleriinriktningen endast kan sättas av yrkeslärare med målerikompetens enligt MYN:s riktlinjer ovan.

Betygsregler för elever vid Bygg- och Anläggningsprogrammet:

För elever som går det gamla skolsystemet (tom VT 2013):

- Minst 2200 gymnasiepoäng med betyget godkänt (G) eller högre.

För elever i utbildning inom ramen för GY 2011:

- Minst 2500 gymnasiepoäng med betyget E eller högre.

Vid anställning av lärling för färdigutbildning gäller följande regler:

Elev som genomgått Bygg- och Anläggningsprogrammet, inriktning måleri, som uppnått betygskrav enligt ovan, får behålla samtliga 3000 timmar i utbildningsboken, minus frånvaro, plus feriearbetad tid på ett företag som är bundet av kollektivavtal för måleriyrket. Eleven kan anställas för färdigutbildning i ett måleriföretag efter anmälan till MYN.

Elev som genomgått Bygg- och Anläggningsprogrammet, inriktning måleri, som ej uppnått betygskrav enligt ovan, förlorar 1000 timmar i utbildningsboken. Eleven kan anställas för färdigutbildning i ett måleriföretag efter ansökan som godkänts av MYN. En individuell utbildningsplan upprättas efter ansökan godkänts av MYN och eleven ges däri möjligheten att komplettera sina betyg. När eleven kompletterat sina betyg med rätt antal studiepoäng, oavsett kurs, återfås de dragna 1000 timmarna.

Anställning av lärling som genomgått en annan av Skolverket godkänd gymnasieutbildning:

Elev som genomgått någon annan av Skolverket godkänd gymnasieutbildning, med minst betyget godkänt (G/E) i samtliga ämnen, kan anställas för färdigutbildning i ett måleriföretag. Anmälan ska då göras

till MYN och lärlingen i fråga ska valideras enligt MYN:s bestämmelser. Lärlingen tilldelas 1000 timmar för genomförd gymnasieutbildning samt eventuellt valideringsresultat och ålderstillägg (ålderstillägget är 100 timmar/påbörjat levnadsår efter 20).

Elev som genomgått någon annan av Skolverket godkänd gymnasieutbildning, med ej godkända betyg enligt ovan, kan anställas för färdigutbildning i ett måleriföretag. Ansökan ska göras och godkännas av MYN innan anställning sker och lärlingen i fråga ska valideras enligt MYN:s anvisningar. En individuell utbildningsplan upprättas efter ansökan godkänts av MYN och lärlingen ges däri möjligheten att komplettera sina betyg. När lärlingen kompletterat sina betyg med rätt antal studiepoäng, oavsett kurs, tilldelas lärlingen 1000 timmar samt eventuellt valideringsresultat och ålderstillägg.

Hur ska en godkänd lokal för utbildning se ut?

ÖVNINGSMODUL:

- Övningsmodulen skall vara ett rum med minst 2.40m till tak och en golvyta på minst c:a 6-7 kvm.
- Det skall finnas minst en dörr med karm och dörrblad. På dörrbladet skall det finnas dekorlister eller så är dörren en spegeldörr.
- Minst ett fast monterat fönster (tvåglas med spröjs) och en blinddörr på ena långväggen.
- Ett riktigt golv skall finnas i övningsmodulen, t ex klickgolv, som eleven kan skydda, samt golvlist och foder.
- På halva delen av den andra långväggen skall det finnas en uppvikt mattkant (alternativt en mattremsa limmad mot golvet).
- Det skall finnas för verksamheten lämplig belysning och luftomsättning i rummet.
- Taket skall vara nytt gipstak som byts kontinuerligt. Se bilden nedan.

LOKALER:

Det skall i anslutning till övningsrummet finnas:

- Tvättrum för penslar och rullar och ett materialförråd.
- Omklädningsrum för både man o kvinna (separata) med möjlighet till tvätt, toalett och dusch.
- Arbetsrum för teoretiska studier med möjlighet till uppkoppling mot internet.

MATERIAL OCH UTRUSTNING:

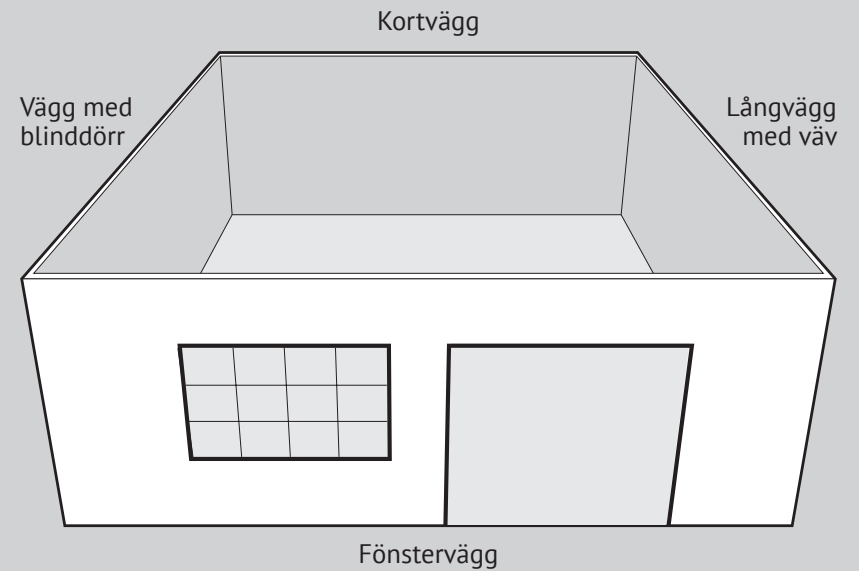
Skolan skall utrusta varje målarelev med en verktygslåda med av MYN fastställt innehåll. Denna är skolans egendom, men skall medfölja eleven vid praktik.

Skolan skall även tillhandahålla:

- skyddsväska
- tapetbord och tapetmaskin
- arbetskläder och skor (ej tröja eller underkläder)

Material för att utföra de behandlingar som ingår i utbildningsplanen förutsätter MYN att skolan tillhandahåller.

EXEMPEL PÅ ÖVNINGSMODUL:

MÅLERIBRANSCHENS
YRKESNÄMND